

Prokuratura Europejska

Ochrona podatników w UE przed oszustwami i korupcją

Prokuratura Europejska (EPPO) to nowe ciało unijne, które zajmować się będzie prowadzeniem śledztw kryminalnych i ściganiem przestępstw przeciwko budżetowi unijnemu. EPPO rozpocznie działalność pod koniec roku 2020, wzmacniając potencjał Unii w zakresie ochrony pieniędzy podatników.

500 MLN EUR

Szacowane koszty oszustw dla budżetu UE w 2017 r.

JAKIE DZIAŁANIA MOŻE PODEJMOWAĆ EPPO?

EPPO będzie pierwszą prokuraturą ponadnarodową. W obrębie jej kompetencji mieści się głównie ściganie przestępstw (np. oszustw) naruszających interesy finansowe Unii Europejskiej. Przystępstwa te zdefiniowano w Dyrektywie (UE) 2017/1371:

- » oszustwa dotyczące wydatków i przychodów;

- » oszustwa dotyczące podatku VAT (jeśli dotyczą minimum dwóch państw członkowskich i kwot minimum 10 mln euro);
- » pranie pieniędzy pochodzących z budżetu UE wskutek wyłudzenia;
- » korupcja aktywna lub pasywna, albo sprzeniewierzenie, co ma wpływ na interesy finansowe Unii;
- » uczestnictwo w organizacji przestępczej, jeśli jej celem jest popełnianie przestępstw przeciwko budżetowi Unii.

EPPO może także prowadzić śledztwa i ścigać inne działania przestępcze, które są „nierozdzielnie związane” z przestępstwem przeciwko budżetowi UE.

JAK FUNKCJONUJE EPPO?

Jeden samodzielny urząd

EPPO będzie funkcjonowała jako jeden urząd pod kierownictwem Europejskiego Prokuratora Generalnego, we współpracy z jednym Prokuratorem Europejskim z każdego uczestniczącego państwa członkowskiego. Delegowanych Prokuratorów Europejskich (EDP) ma być minimum dwóch. Będą poruszać się w ramach systemu prawnego każdego państwa członkowskiego i ściśle współpracować z urzędem centralnym znajdującym się w Luksemburgu. Niezależność EPPO jest kluczem do sukcesu:

urząd nie stanowi instytucji unijnej i nie będzie podlegać regulacjom instytucji unijnych ani władz krajowych.

Pozyskiwanie informacji

Właściwe władze krajowe zostaną zobligowane do informowania Prokuratury Europejskiej o faktach, które mogą stanowić przestępstwo ścigane na mocy jej kompetencji. EPPO może też aktywnie zbierać informacje z innych źródeł, np. z raportów medialnych, stron prywatnych lub od osób zgłaszających przypadki naruszenia.

Śledztwo i ściganie

Co do zasady, EDP będą zajmować się ściganiem przestępstw w państwie członkowskim, w którym dane przestępstwo miało miejsce. Delegowani Prokuratorzy Europejscy będą pracować pod nadzorem Prokuratora Europejskiego z tego samego państwa członkowskiego, w imieniu odnośnej stałej izby, która monitoruje prowadzone przez nich śledztwa i dochodzenia, a także nimi kieruje.

EPPO będzie wносиła sprawy do sądów krajowych.

Istotne uprawnienia

Poza czynnościami dochodzeniowymi już dostępnymi prokuratorom zgodnie z prawem krajowym, odpowiedzialny EDP może zarządzić lub zażądać

KLUCZOWE STATYSTYKI EPPO

Poziom centralny: **Luksemburg**

Przewidywana data utworzenia:

Koniec roku 2020

**Minimalna wartość sprawy
10 000+ euro**

W przypadku oszustw dotyczących środków unijnych (z pewnymi wyjątkami poniżej kwoty 10 000 euro)

10 000 000+ euro

W przypadku transgranicznych oszustw dotyczących podatku VAT

podjęcia innych czynności, takich jak zamrożenie dochodów uzyskanych z przestępstwa lub przechwycenie korespondencji elektronicznej. Takie czynności mogą zostać zarządzane w przypadkach przestępstw zagrożonych maksymalną karą co najmniej czterech lat pozbawienia wolności.

Wydanie osoby na żądanie EDP z innego państwa członkowskiego będzie podlegać zwykłym procedurom europejskiego nakazu aresztowania.

Relacje poziome

W szczególnych okolicznościach sprawa może zostać przekazana do innego EDP z tego samego państwa członkowskiego.

W wyjątkowych przypadkach nadzorujący Prokurator Europejski może prowadzić śledztwo osobiście w swoim państwie członkowskim.

Uprawnienia stałej izby

Stale izby monitorują śledztwa i dochodzenia prowadzone przez EDP, jak i nimi kierują, mając ku temu uprawnienia decyzyjne. Po zakończeniu śledztwa odpowiednia stała izba – na

wniosek EDP – zadecyduje o dalszym postępowaniu, np. czy wnieść sprawę do sądu krajowego, umorzyć ją, czy też zastosować uproszczoną procedurę oskarżenia zgodnie z prawem krajowym (np. dobrowolne poddanie się karze).

Sprawa może zostać umorzona przez stałą izbę na wniosek EDP, kiedy np. nie można wnieść oskarżenia ze względu na brak dowodów, przedawnienie, *ne bis in idem*, amnestię lub immunitet. Powyższe pozostaje bez uszczerbku dla dalszego śledztwa w przypadku zaistnienia nowych faktów, nieznanych EPPO w momencie podjęcia decyzji o umorzeniu.

Sprawy wniesione do sądu

Po wniesieniu sprawy do właściwego sądu krajowego sprawą będzie zajmował się EDP, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym i rozporządzeniem w sprawie utworzenia Prokuratury Europejskiej.

Prawo krajowe będzie miało zastosowanie także w tych państwach członkowskich, które posiadają uproszczone procedury (np. dobrowolne poddanie się karze).

ZABEZPIECZENIE OBYWATELI

W interesie wszystkich obywateli rozporządzenie w sprawie utworzenia Prokuratury Europejskiej zakłada szereg zabezpieczeń w odniesieniu do podejrzanych, świadków i ofiar oraz – w celu zapewnienia legalności i zgodności z prawem unijnym – przewiduje możliwość sądowej kontroli jego śledztw. EPPO musi też przestrzegać Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (CFREU) oraz

stosować szereg zabezpieczeń interesów obywateli wynikających z prawa unijnego, takich jak prawo dostępu do adwokata i prawo do nieskładania wyjaśnień. Ponadto podejrzani i oskarżeni w postępowaniach prowadzonych przez EPPO posiadają wszelkie proceduralne prawa przysługujące im na mocy prawa krajowego.

Kontrola sądowa

Działania proceduralne Prokuratury Europejskiej będą podlegać kontroli sądowej w sądach krajowych państw członkowskich, gdzie organ ten prowadzić będzie swoją działalność.

Umocowanie do wydawania orzeczeń prejudycjalnych w odniesieniu do: kwestii ważności czynności proceduralnych EPPO, interpretacji rozporządzenia w sprawie utworzenia EPPO oraz ewentualnych konfliktów kompetencyjnych z władzami krajowymi, będzie miał także Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Partnerzy

EPPO to nowy organ do walki z oszustwami: Eurojust, OLAF i Europol zachowują istniejące role w zakresie ochrony budżetu unijnego i będą ściśle współpracować z EPPO. EPPO będzie także współpracować z państwami członkowskimi, które nie są jego członkami.

Więcej

Wprowadzenie do EPPO

https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/networks-and-bodies-supporting-judicial-cooperation/european-public-prosecutors-office_en

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

Śledź naszą stronę

<https://www.facebook.com/EUJustice/>
https://twitter.com/EU_Justice

Zdjęcia: © AdobeStock, Arens
© AdobeStock, Marco Scisetti
© AdobeStock, Iliya Mitskavets

© Unia Europejska, 2019
Ten dokument został przetłumaczony przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, we współpracy z Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości EJTN.